



Valsts ieņēmumu
dienests

Galvojumu izmantošana pārstāvētās personas saistību segšanai

S.Dzene
VID Muitas pārvaldes
direktora vietniece

MUKP 23.01.2025.

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Latvijas Republikas Senāta 30.05.2024. spriedums lietā A420141722, SKA-354/2024



Valsts ieņēmumu
dienests

AAS „C” (galvotājs) bija izsniegusi SIA „A” (galvojuma ņēmējs) apdrošināšanas polisi vispārējam galvojumam (galvinieka saistības)

SIA „A” (pārstāvis/galvojuma ņēmējs), rīkojoties tiešajā pārstāvībā, pieteica SIA „B” (deklarētājs, parādnieks) muitas procedūru, muitas parāda nodrošināšanai norādot pārstāvim izsniegto vispārējā galvojuma atļauju

Tā kā SIA „B” (deklarētājs, parādnieks) neizpildīja savas saistības pret valsts budžetu, VID vērsās pie galvotāja ar prasību par deklarētāja nodokļu parādu samaksu

Latvijas Republikas Senāta 30.05.2024. spriedums lietā A420141722, SKA-354/2024



Valsts ieņēmumu
dienests

**LR Senāts
secina**

VID nepamatoti vērsies pie galvinieka

Galvinieks galvojuma ņēmējam nav ļāvis
galvojumu izmantot trešās personas muitas
parāda nodrošināšanai

Latvijas Republikas Senāta 30.05.2024. spriedums lietā A420141722, SKA-354/2024



Valsts ieņēmumu
dienests

Normatīvais tvērumš

SMK 89.panta 3.punkts noteic, ka vispārīgi galvojumu pieprasa parādniekam (vai personai, kas par tādu var kļūt), bet ir pieļaujams, ka galvojumu sniedz arī cita persona.

Tas pieļauj iespēju trešajām personām sniegt galvojumu par parādnieka (vai personas, kas par tādu var kļūt) parādu.

Latvijas Republikas Senāta 30.05.2024. spriedums lietā A420141722, SKA-354/2024



Valsts ieņēmumu
dienests

Lai varētu piemērot
**SMK 89.panta
3.punkta otro
teikumu** un
pieņemt tādas
personas
galvojumu, kura
pati nav un nevar
klūt par
parādnieku, ir
jākonstatē:

kura persona un par kādiem parādiem
galvo un ka šī cita persona vispār šo
galvojumu sniedz

ka tiek iesniegts tāds galvojums, kas
attiecas uz deklarētāju un tā muitas
parādu

ja muitas deklarāciju noformē pārstāvis,
vai pastāv saikne starp konkrēto muitas
parādu un iesniegtā galvojuma tvērumu

Deklarētājs Pārstāvis



Valsts ieņēmumu
dienests

Deklarētājs ir persona, kas iesniedz muitas deklarāciju, /.../ savā vārdā, vai persona, kuras vārdā tiek iesniegta šāda deklarācija

Ikviena persona var iecelt sev **pārstāvi** **mutā**

Šāda pārstāvība var būt:

tieša – tad pārstāvis mutā rīkojas citas personas vārdā un tās uzdevumā (2)

netieša – tad pārstāvis mutā rīkojas savā vārdā, bet citas personas uzdevumā (3)

Parādnieks



Valsts ieņēmumu
dienests

SMK 77.pants
*preču laišana brīvā
apgrozībā un
pagaidu ieviešana*

- 1) Deklarētājs
- 2) Netiešas pārstāvības gadījumā - arī persona, kuras uzdevumā ir aizpildīta muitas deklarācija
- 3) Arī personas, kuras sniegušas deklarācijas sastādīšanai vajadzīgo informāciju un zinājušas, vai kurām būtu bijis jāzina, ka šāda informācija ir nepatiesa

Tiešā pārstāvība

- Importētājs
- 3) punktā minētās personas

Netiešā pārstāvība

- Pārstāvis
- Importētājs
- 3) punktā minētās personas

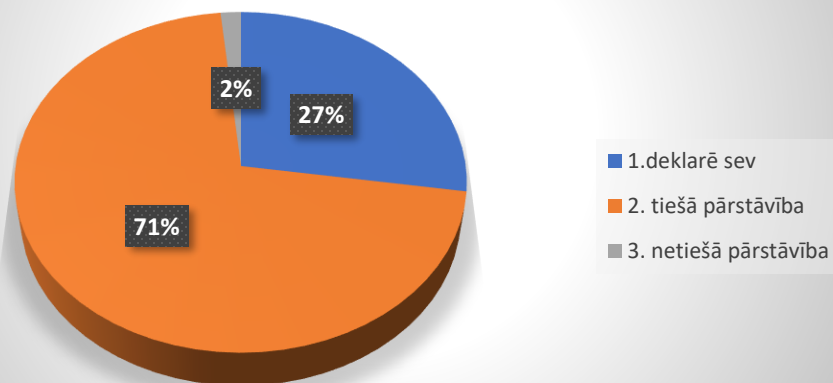
Statistika

(pārstāvība un atliktie maksājumi 2024.g.)

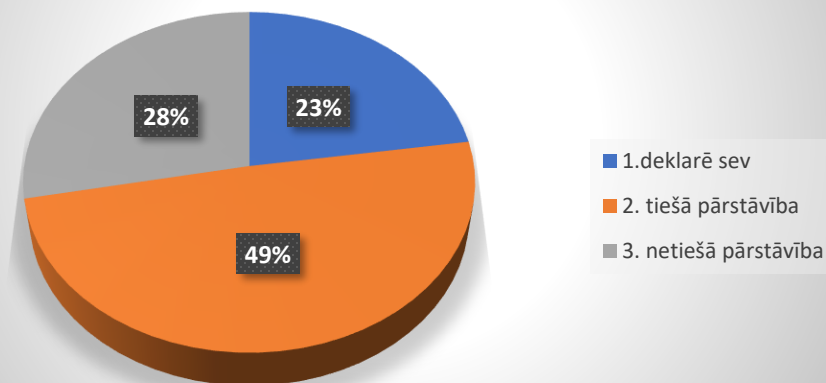


Valsts ieņēmumu
dienests

MD (izņemot H7)
pa pārstāvības veidiem



MD (iekļaujot H7)
pa pārstāvības veidiem



- samaksāti nodokļi – 35,893 milj. EUR
- izrakstīti rēķini - 1430
- nosūtīti atgādinājumi - 142 (10%)

(NMAS 1 dienu pirms atliktā maksājuma rēķina samaksas termiņa)

- atliktā maksājuma rēķini, kas apmaksāti pēc samaksas termiņa – 17 (1%)

Viedokļu apmaiņa

17.12.2024. sanāksme ar LAA biedriem

21.01.2025. sanāksme ar galviniekiem un galvotājiem



Valsts ieņēmumu
dienests

Galvojumu sniedz
persona, kas nav
persona, kurai
prasīts galvojums
(nav parādnieks)

Tiešajā pārstāvībā -
ar galvinieka
atļauju

VAI

Netiešajā
pārstāvībā

Risinājumi

Tiešā pārstāvība

Pārstāvja

Vispārējais galvojums

- jāpārskata vispārējo galvojumu tvērums;
- EK Lēmumu pārvaldības sistēmā jāiesniedz grozījumi vispārējā galvojuma atļaujā, sniedzot galvnieka apstiprinātu dokumentu (parakstītu ar drošu elektronisko parakstu), kurā norādīta informācija par atļauju galvojuma izmantošanai trešajai personai.

Pārstāvja

Vienreizējais galvojums

- informācija par atļauju galvojuma izmantošanai trešajai personai jāiesniedz vienlaikus ar MD iesniegšanu EMDAS (parakstītu ar drošu elektronisko parakstu).

Bez galvojuma

MD aprēķinātos muitas maksājumus pirms preču izlaišanas samaksā deklarētājs vai pārstāvis

Deklarētāja galvojums

Muitas parāda segšanai tiek iesniegts deklarētāja (importētāja) galvojums

Netiešā pārstāvība

Vispārējais un vienreizējais galvojums

- ja pārstāvis muitā vēlas izmantot savu galvojumu esošajā tvērumā, pārstāvja muitā pakalpojumi jāsniedz netiešajā pārstāvībā, kur pārstāvis ir deklarētājs un parādnieks (jāpārskata līgumi/pilnvaras).



Valsts ieņēmumu
dienests

Rīcības scenārijs



Valsts ieņēmumu
dienests

Informēšana - publikācija VID mājas lapā, vēstules galvinieku un galvotāju asociācijām par prasībām

Pārejas periods – nosaka termiņu, kad prasības stājas spēkā (01.03.2025.?)

Ieviešana/uzraudzība – iekšējo procesu pārskatīšana, IS atbalsts prasību izpildes uzraudzībai

Normatīvais regulējums – izvērtēšana un nepieciešamo grozījumu veikšana



Valsts ieņēmumu
dienests



@vidgovlv



@vid_gov



@vid_gov



/valsts-ienemumu-dienests



/vidkomunikacija



EDS "Sarakste ar VID"



+371 67120000

VALSTS IENĒMUMU DIENESTS